

HITTEL • NYITOTTAN • KÖZÖSSÉGBEN

KÖRLEVÉL

Budapest–Fasori Evangélikus Egyházközség

2025. Húsvét

Lelkészi Hivatal: 1071 Budapest, Damjanich 28/B. • Tel/fax: (+36 1) 3222 806
fasor@lutheran.hu • fasor.lutheran.hu • facebook.com/bpfasor

*„Fiát a szeretet Atyja Kereszt kinyjaira adja,
Értünk, értünk, Hogy eleget tegyen,
Urunk, Urunk, Üdvözítőnk legyen.” (Zs 19,5)*

Áldott Húsvétot Kívánunk!

A KEZDET HÉT UTOLSÓ SZAVA

**GRENDORF PÉTER
BŐJTI IGEHIRDETÉSEI
A FASORI
EVANGÉLIKUSOKNÁL**

JÉZUS UTOLSÓ SZAVAINAK
MÁR AZ ÓKORTÓL NAGY
JELENTŐSÉGET TULAJDONÍTOTTAK.
AZ EGYHÁZATYÁK A KERESZTYÉN
HIT ÉS ÉLET FOGLALATÁT LÁTTÁK
BENNE.

AUGUSTINUS ÉS AZ Ő NYOMÁN LUTHER
KÜLÖNÖSEN ÉLETFORMÁLÓNAK
TARTOTTÁK EZEKET AZ IGÉKET.

2025. MÁRCIUS 6.

„**ATYÁM, BOCSÁSS MEG NEKIK, MERT NEM TUDJÁK, MIT CSELEKSZENEK!**”

2025. MÁRCIUS 13.

„**BIZONY MONDOM NEKED, MA VELEM LESZEL A PARADICSOMBAN.**”

2025. MÁRCIUS 20.

„**ASSZONY, ÍME, A TE FIAD! – ÍME, A TE ANYÁD!**”

2025. MÁRCIUS 27.

„**ÉN ISTENEM, ÉN ISTENEM, MIÉRT HAGYTÁL EL ENGEM?**”

2025. ÁPRILIS 3.

„**SZOMJAZOM.**”

2025. ÁPRILIS 10.

„**ELVÉGEZTETETT!**”

2025. ÁPRILIS 17. (NAGYCSÜTÖRTÖK)

„**ATYÁM, A TE KEZEDBE TESZEM LE AZ ÉN LELKEMET!**”

**VÁRUNK MINDENKIT A BŐJTI IDŐSZAK CSÜTÖRTÖKI NAPJAIN
18:00 ÓRAKOR A DAMJANICH U. 28/B GYÜLEKEZETI TERMÉBEN**

**AZ UTOLSÓ, NAGYCSÜTÖRTÖKI ALKALOM A TEMPLOMBAN LESZ,
ÚRVACSORÁS ISTENTISZTELET KERETÉBEN, SZINTÉN 18:00 ÓRAKOR**

Legszebb ruhánk

A gonosz avagy a szabadság drámája c. művében a német filozófus, Rüdiger Safranski azt írja, hogy a bűnbeesés történetében a nem és a nemet mondás megszületésének vagyunk a tanúi. A világ történetének ez az első neme azonban nem Ádám és Éva, hanem Isten részéről hangzott el. Az Ádámmal intézett tiltás szavaiban: „A kert minden fájáról szabadon ehetsz, de a jó és a rossz tudásának fájáról nem ehetsz, mert ha eszel róla, meg kell halnod.” (1Móz 2,16-17) Safranski szerint ez az első nem az ember döntési szabadságának szóló hatalmas bók volt Isten részéről. E nem által

ugyanis azt mondta ki Isten: Ember, nem vagy sem állat, sem gép, sem marionett bábu – dönthetsz, mondhatsz nekem igent és nemet is, dönthetsz jól és rosszul is!

Tudjuk, hogy az első emberpár ezek után miképp döntött a kígyó rászedő, őket Istentől és Isten jó akaratától elcsábító szavának engedve: szakítottak és ettek. Az emberi döntési szabadságnak ezzel az „üzemi balesetével” kezdődött el, és ennek megfelelően folytatódik máig a mi jót és rosszat egyaránt magában foglaló emberi történelmünk.

Az Édenben elkövetett ősbűn lényegét legjobban talán az Istennel és az Isten szavával szemben tanúsított bizalmatlanságként lehet meghatározni. Kételkedünk abban, hogy Isten akkor is a mi érdekeinket tartja szem előtt, ha nem mond el ne-

„Nagy örömöm telik az Úrban, víg öröme indít Istenem, mert az üdvösség ruhájába öltöztetett, az igazság palástját terítette rám.” (Ézs 61,10)

„[Isten] azt, aki nem ismert bűnt, bűnné tette értünk, hogy mi Isten igazsága legyünk őbenne.” (2Kor 5,21)

künk mindent, ha nem értet meg velünk mindent, ha visszatart, ha nem ad meg nekünk minden elképzelhető „jót”.

Nem hisszük el, hogy a mindent tudás nem szolgálja a mi legjobb érdekünket. Nem ismerjük el azt, hogy a mi igazi szabadságunknak a korlátaink fel- és elismerésével kellene együtt járnia.

Ebből a mély bizalmatlanságból kitörni egyedül úgy lehet, ha önszántunkból készek vagyunk feloldani az akaratunkat, a döntési szabadságunkat Isten akaratában. Veszedelmes gögre vall az, amikor valaki azt állítja, hogy egyedül, Isten segítségével nélkül is el tudja dönteni, hogy mi jó és mi rossz neki. Nem tudjuk. Kevesek vagyunk ahhoz, hogy mi magunkban a jóról és a rosszról való, nyilván egyre teljesebb emberi tudásunkkal az életet,

a boldogságot, a harmóniát szolgáljuk. Babits *Az Isten és ördög* c. versének felütése is jól szemlélteti, hogy a mi emberi tudásunk mire elég:

„Az Isten és ördög két jó hivatalnok.

Mennyivel vadabb lett és gazabb a világ,
mióta az Ember, e gyenge akarnok,
viszi mindkettőnek ürült hivatalát!

Mint a gyermek, épít és rombol is egyben.
Épít, hogy legyen mit rombolni. Felhőket
karmol házaival; majd fölibük szökken
és nagy diadallal lebombázza őket.”

II. Erzsébet brit királynő a férje, Fülöp herceg halála után egy angol pszichiáter szavait idézte karácsonyi beszédében: „A gyász [a gyász fájdalma] az az ár, amit a szeretetért fizetünk.” Ehhez hasonlóan mondhatjuk ki azt is, hogy a bűn és a kudarc az az ár, annak a kockázatnak az ára, amelyet az emberi szabadságért, a döntéseink szabadságáért fizetünk – nem csak mi, hanem Isten is. Nincs szabadság a rossz döntés kockázata nélkül. A döntési szabadság nem a garanciája, hanem csak az esélye a jó döntéseinknek, s azok nyo-

mán a jó tetteinknek. Isten bölcsességére van szükségünk ezért minden jó döntésünk meghozatalához. Ennek alapja, ennek kezdete pedig nem más, mint az Úr félelme – az Istenbe vetett hit és bizalom, amit nem magunknak, hanem Istennek köszönhetünk.

A világ teremtése után Isten az embert a föld benépesítésével, az élő- és élettelen világ felett való uralkodással, a Föld nevű hatalmas kert művelésével és őrzésével bízta meg. Hatalmas, nehéz feladat ez. Az ember magában nem képes rá. Ezért kért az apjától a királyságot megöröklő Salamon is bölcsességet Istentől: „*Uram, Istenem, én még egészen fiatal vagyok, nem értek a kormányzáshoz. Adj azért a te szolgálódnak engedelmes szívet, hogy tudja kormányozni népedet, különbséget téve a jó és a rossz között. Ki tudná különben kormányozni a te nagy népedet?*” (1Kí 3,7,9) Salamon értelmet, bölcsességet, Isten jó parancsolatainak hittel és bizalommal engedelmeskedni akaró szívet kért és kapott – felülről való ajándékként.

Ezért döntött Isten úgy, hogy emberi alakot öltve személyes beszélgetést kezdeményez velünk – rólunk, a tetteinkről, az életünk eseményeiről. Nem hagy el, nem hagy magunkra minket, hanem utánunk jön és szölongat, hogy segíthessen és tanácsolhasson. Tudja, hogy nélküle mily gyámoltalanok, kiszolgáltatottak, meztelenek vagyunk.

Az öltözet, melyet kínál: az igazság palástja, az üdvösség ruhája. Öltünk önként magunkra – az erőtlenségeinken megindulni képes, bünt nem ismerő, de értünk bűnné lett, meghalt és feltámadt Jézus Krisztus előtt leboruló hálaadással!

Magyarkuti Tóth Katalin

Krisztustövis

Devecseri Gábor

A szenvedésre emlékezzetek.

A szenvedésben lesz még részetek.

– mint volt is –, de én az Ő tövisével,
mely ágaimtól szívetekig ér el,
azt hirdetem, hogy igyekezzetek
szelíddé tenni próbált szívetek,
ti emberek kezétől szenvedő
és embert szenvedtető emberek.
És irgalmasabb lesz majd az idő,
Mit úgyis együtt kel töltenetek.

Böjti buszozás Bonhoefferrel

„Az Úr velünk van éjjel és nappal.”

No, ez jó hír, gondoltam magamban, miután egy márciusi vasárnapon összeszedtem magam, hogy legalább az esti istentiszteletre odaérjek a cambridge-i egyetemi templomba. Gyalogolni nem volt kedvem, inkább buszra szálltam. Az utat számtalanszor megtettem már; hogy valami érdekes mégiscsak történjen, előkerestem a telefonomon a ZEIT című német hetilap legfrissebb számát (13/2025). A címlapról Dietrich Bonhoeffer nézett vissza rám.

A fenti idézet már Volker Weidermann Bonhoefferrel szóló cikkében szűrt szemet. A német eredetiből kiértett szavak többünk számára ismerősek lehetnek egy kicsit más fordításban. Evangélikus Énekeskönyvünk 355. éneke dolgozza fel Bonhoeffernek ezt a versét magyarul:

„Áldó hatalmak oltalmába rejtve
Csak várjuk békén mindazt, ami jó.
Mert Isten őriz híven reggel, este,
Ő hű lesz, bármit hozzon a jövő.”

Máig nagyon népszerűek e sorok, gyakran előkerülnek keresztelőkön, esküvőkön, temetéseken, akár nem kifejezetten vallásos környezetben is. Én személy szerint azért örültem, hogy Bonhoeffer társaságában buszozhatok (amellet, hogy így mégiscsak kapott egy evangélikus dimenziót a vasárnapom), mert, bár a szóban forgó verset 1944 karácsonyán írta, a remény és kitartás, amit olyan magabiztosan hirdet, böjtben is időszerű, mikor Krisztust kísérjük a Golgotára vezető úton.

Az idei Nagyhét egyébként is közel esik Bonhoeffer saját keresztútjának kekre évfordulójához: nyolcvan éve, 1945 áprilisában ő is buszra szállt, bár nem önszántából, és elindult „egy abszurd kirándulásra a Halálba” a tavasz diadalát hirdető délnémet tájakon keresztül.

„Hirdesd az ígét, állj elő vele, akár alkalmas, akár alkalmatlan az idő.” (2Tim 4,2) Ezt már nem a Bonhoeffer-cikkben olvasom, hanem az egyetemi templomban hallom, Pál Timóteushoz írt második leveléből. Hirtelen összekapaszkodott a fejemben Bonhoeffer és Pál.

Nagybőjtben, amikor a figyelmünk az önmegtartóztatás felé irányul, megfontolandó felvetés, hogy az áldozat attól áldozat, hogy alkalmatlan (kellemetlen, veszélyes) időben is meghozzuk. Bonhoeffer ezért került abba a cellába, ahonnan az áldó hatalmakról verselt. Keresztény lelkipásztorként kiállt a zsidók kirekesztése és üldözése ellen. Pacifistaként, más lehetőséget nem látván, csatlakozott a Hitler elleni összeesküvéshez. 2025-ben, amikor az üldözöttek melletti aktív kiállás

éppolyan fontos – Európában, Magyarországon, Budapesten, a szomszédunkban is –, Bonhoeffer kálváriája figyelmeztet minket arra, hogy az áldó hatalmakat nem kell sültgalambként várnunk, hanem azok eszközeként, tevékenyen is felléphetünk.

„Bonhoeffer nem volt szent,” ahogy arra a cikk is emlékeztet. „Szerette a szép ruhákat, szívesen dohányzott,” a fogságban is értékelte, hogy fűtött szobában lakhatott és sportolhatott. Ebből a szempontból Pál sem volt az, hisz nem felejtette el Timóteus lelkére kötni, hogy „kö-

penyemet, amelyet Tróászban Karposznál hagytam, hozd el, amikor jössz; hozd el a könyveket is, de főként a pergamenekeket.” (2Tim 4,13) Bár istentisztelet előtt a kedvenc könyvesboltomban nagy sóhajjal lemondtam Diarmaid MacCulloch egyháztörténész legújabb könyvének megvásárlásáról (korábbi, *A reformáció története* című műve magyarul is elérhető, szívből ajánlom) – hazafelé sétálva (busz már nem volt) bevallom, elbizonytalanodtam ennek az áldozatnak az értelmében.

Szabó Barnabás, fasori presbiter

Céladományt gyűjtünk

Lelkeszi hivatalunk teakonyhájának sokat használt konyhabútora nagyon rossz állapotban van, ezért gyűjtést szervezünk új elemek vásárlására. Aki szívesen adakozik erre a célra is, örömmel fogadjuk, hálásan köszönjük. Utaláskor kérjük a közleménybe írni: konyhabútor adomány. Számlaszámunk:

OTP 11705008-22506573

A kép illusztráció.

**természetesen
EVANGÉLIKUS**

hit- és erkölcsstan

hitoktatas.evangelikus.hu

Kilencvenből negyvenkét év a Fasorban

Húsvéti lapszámunkban, születésének 90. évfordulója alkalmából Szirmai Zoltán fasori lelkészre egy vele 2006-ban készült és szélesebb nyilvánosság előtt talán kevésbé ismert interjú szerkesztett változatával emlékezünk. Emléke legyen áldott közöttünk!

Elhívás

1955-ben, a Deák téri gyülekezetben 12 éves koromtól magamba szívott hivatástudat és evangélium iránti érzékenység hatására, a politikai helyzetből függetlenül döntöttem a lelkészi hivatás mellett. Egy gimnáziumi osztálytársam véleménye szerint téves útra léptem, mert „mire befejezem a teológiát, már nem is lesz egyház!” Később, 1956-ban találkoztunk és akkor azt mondta: „Igazad volt...” 1960-ban végeztem és akkor kezdtem Gyöngyösön, Tolna-Baranya megyében, majd a Ferencvárosban a IX. kerületben töltenem 3 évet.

42 év a Fasorban

1964-ben kerültem ide a Fasorba, Káldy Zoltán püspöksége idején, Koren Emil mellé segédlelkészként. Ő pár hónappal később komoly beteg lett – úgyhogy közel egy esztendőn át a szó szoros értelmében egyedül kellett mindent csinálnom. Ez volt az az év, amelyben igazában „úszni tanultam”. Nem az én érdemem, hogy a gyülekezet megszeretett engem. Koren Emil a vári gyülekezetbe ment át, és a segéd- és másodlelkészi évek után engem választottak utódként. 1971-ben lettem vezető lelkész. 1984-ben esperessé választottak. E szolgálatot először ’90-ig, aztán ’95-től 2003-ig, összesen 14 éven át végeztem.

Ifjúsági élet

Szolgálatom első éveiben, 1964–1970 között nagy ifjúsági „aranycsapat” volt, számukra nemrégén rendeztünk találkozót, melyre még az országhatárról is eljöttek. Tele volt ez a terem és boldogok voltak, hogy felidézhetik a régi jó hanglemezű szombat estéket, amelyeken annyi barátság szövődött. Az állam azt mondta, hogy templomon belül csinálhatunk mindent, templomon kívül nem. Így óriási eredmény és esemény volt, hogy 1980-tól

országos ifjúsági konferenciákat tarthattunk Gyenesdiáson. Ennek én voltam a megbízott felelőse. Társaim többek között Harmati Béla, Fabiny Tamás, Szabó Lajos voltak. Pröhle Károly professzor is segített a tanácsaival. A 3 engedélyezett konferencia helyett már a 2., 3. évben öt egyhetes konferenciát tarthattunk. Mindig túljelentkezés volt. Sok mai lelkész ott indult el a lelkészi pályán. Én ezt a szolgálatot 10 évig végeztem. A nyári szabadságidőm ezekkel a gyenesdiási konferenciákkal telt el, de nagyon sok szeretettel csináltuk. A rendszerváltás után is megmaradtak ezek az alkalmak, más névvel és helyszíneken, de ma már nem olyan nagy események ezek, mint 25 éve, amikor csak a mi egyházunknak engedték ezt meg, azzal a magyarázattal, hogy nekünk nincs középiskolánk. A reformátusoknak volt, a katolikusoknak volt, még a zsidóknak is volt, csak nekünk nem.

Az ifjúsági élet tehát mindig erős volt. Amikor kaptam fiatalabb segédlelkészt, akkor tudatosan átadtam az ifjúság vezetését neki, én csak a konfirmációt tartottam meg. A fiatalok a jövő nemzedéke – többen közülük ma már presbiterek, van ötgyerekes anyuka közöttük, van főmérnök, és volt államtitkár. De a felnőtteket és az időseket is igyekszünk istápolni. A családi életemre és a gyülekezet „családjára” együtt kellett figyelni.

Minden változik

’90-ben hirtelen mindenki jött keresztkedni. Aztán a számuk lezuhant. A templomlátogatás is, meg a hitoktatás iránti igény is megcsappant. Engem akkor még hívtak a kerület középiskoláiba hitoktatásra, mentem is. De hamar elmúlt ez a lelkesedés. Az elmúlt négy évtized alatt a gyülekezet sokat változott. Kerületünk öregszik. Itt nincs lakótelep, nincsenek új házak, és a régi házak sem újultak meg, különösen nem a „Chicago”-nak nevezett részében. A fiatalok elköltöznek, az idősek halála után eladják az örökölt lakásokat, újat vesznek zöld övezetben, és maradnak az idősek. Egyházmegyénkben a legtöbb keresztelezés és esküvő mégis máig a mi templomunkban van. Évről-évre jönnek még fiatal felnőttek is keresztelest kérve. Akik felnőtt korban járnak előkészítő beszélgetésekre, és megismertethetjük őket a hit alapigazságaival, azok komolyabban vesznek a hitet és elkezdene templomba járni.

Amit még befejezésül mondanék, hogy ezalatt a 42 év alatt ökumenikus kapcsolataink is gyümölcsözők voltak. Egymást megbecsülve végezzük a szolgálatot – nem egymás mellett és nem egymás ellen, hanem egymással egyetértésben.

Kovács Mária: Szirmai Zoltán evangélikus lelkész négy évtizede a Fásorban. Szent Kereszt Magazin, 2006/2. Szerkesztett változat, 1. rész

Melletted vagyunk-
lélekkel, ismerettel

Egyházi és civil 1%-oddal is támogathatod az evangélikusok munkáját.

Magyarországi
Evangélikus Egyház
Technikai
szám: **0035**

A 2024. év a kazuális szolgálatok tükrében

„Örüljete, hogy a nevetek fel van írva a mennyben.” (Lk 10,20b)

MEGKERESZTELTEK

Bartha Franciska
Csonka Simon Artúr
Czikó Kamilla
Czikó Lili
Grócz Luca
Herényi Sebestyén
Hermann Regina
Keczeli Kolen István
Lénárt Szonja
Lócsi Bálint
Losonczy Marcell
Móré Abigél
Pap Zsombor
Pápai Botond András
Pfahler Pál Máté
Pintér Bulcsi
Rohácsi Pál György
Takács Barangó
Takács Barka
Takács-Piltz Alíz
Thomka Kátya Patrícia

„Hűséges az Úr, aki megerősít titeket, és megőriz a gonosztól.” (2Thessz 3,3)

KONFIRMÁLTAK

Ceskel Barbara Hanna
Gyalog Lili
Pfahler Pál Máté
Simon Máté
Terhes-Levente Ilona
Wiltner Eszter

„Jézus mondja: Ahogyan én szerettelek titeket, ti is úgy szeressétek egymást!”

(Jn 13,34)

HÁZASSÁGOT KÖTÖTTEK

Bukta Jusstina és Ngai Yuen Chak
Gudmundsdottir Hildur
és Dr. Vladimir Alecska
Istvánffy Lea és Sömenek Péter
Német Bianka és Wack Zsombor
Prónai Kitti Szandra
és Máthé Balázs Lajos
Szendrey Gitta és Figecky Bence

„Aki hisz a Fiúban, annak örök élete van.” (Jn 3,36a)

ELTEMETTETEK

Alexa István
Angyal Józsefné Mikita Jolán
Barna Erzsébet
Bruhács László
Dévény Zoltán Péter
Dr. Cserhátiné Novák Katalin
Dr. Polgár Valér Józsefné
Nestoroff Zsófia
Dr. Varga Lászlóné Wellmann Mária
Hárs Borbála Judit
Liptay Sándor
Mátrai István
Nagy Sándorné Czöndör Irén
Sári-Szabó Györgyné
Kis Margit Gizella
Szűcs Fruzsina
Tőke Sándor
Zofahl Tibor

2024. évi zárszámadás főbb sorai

BEVÉTELEK (Ft)

Főbb bevételek

Egyházfenntartói járulék	6 928 000
Adomány	6 724 768
Persely	3 133 868
Céladomány	588 000
Összesen:	17 374 636

Továbbítandó bevételek

Iratterjesztés	99 590
Kötelező offertóriumok	348 380
Összesen:	447 970

Különbféle pályázatok, támogatások

Egyházi pályázatok	2 165 000
Önkormányzati pályázatok	1 500 000
MEE sabbat helyettesítési támogatás	1 853 800
Összesen:	5 518 800

Gazdálkodás bevételi

Bérleti díjak	58 642 410
Víz-szemétdíj bérlőktől	5 945 612
Összesen:	64 588 022

Egyéb bevételek

Követelések törlesztése	1 341 975
Kártérítés	2 359 139
Kapott kamat	13
Kaució bérlőktől	2 705 380
Egyéb kiadások	1 748 338
Összesen:	8 154 845

2024. évi nyitó pénzkészlet:

9 745 224 Ft

Bevételek mindösszesen:

96 084 273 Ft

Kiadások mindösszesen:

-87 461 412 Ft

2024. évi záró pénzkészlet:

18 368 085 Ft

Összeállította: Lakatos Tamásné

KIADÁSOK (Ft)

Főbb kiadások

Lelkeszi illetmények	12 198 000
Alkalmazottak munkabére	16 417 440
Egyéb egyházi alkalm. illetménye	1 699 125
Megbízási díjak	1 335 525
Összesen:	31 650 090

Közterhek

Szociális hozzájárulás	2 233 292
Egyéb járulékok	1 840 486
Összesen:	4 073 778

Dologi kiadások

Közüzeti díjak /víz-szemétdíj/	4 140 364
Gáz-áramdíjak	6 767 091
Működési költségek	2 907 748
Igénybe vett szolgáltatások	5 651 266
Összesen:	19 466 469

Egyházi kötelezettségek

Zelenka Pál Szolidaritási Alap	1 830 060
Egyházmegyei járulék	118 750
Hitoktatói támogatás	440 000
Kötelező offertóriumok	348 380
Iratterjesztés	96 800
Összesen:	2 833 990

Gépjármű használat költségei 652 000

Hitéleti tevékenységek

Istentisztelet	1 983 833
Gyermek és Ifjúsági alkalmak	950 645
Konferencia és testvérgyülekezet	538 900
Összesen:	3 473 378

Beruházás, felújítás, karbantartás, eszköz

Templom	3 509 517
Egyéb gyül. helyiségek, parókia	835 770
Egyéb lakóingatlan	17 635 553
Összesen:	21 980 840

Egyéb kiadások

Bank költség	751 400
MEE nyilászáró kölcsön visszat.	2 449 467
Segély magánszemélyeknek	130 000
Összesen:	3 330 867

„Ballag már a vén diák”

– az éneket magyarra fordító Csengey Gusztáv emlékezete

2025. július 13-án emlékezünk meg az evangélikus költő, író, tanár és teológia-professzor halálának centenáriumáról.

Csengey Gusztáv 1842-ben született Révkomáromban, ahol édesapja a Zichy grófok uradalmának jószágintézője volt. Az apa néhány évvel később jegyzői állást vállalt Irsán, így fia itt töltötte gyermekéveit. A nagykőrösi gimnáziumban 1861-ben érettségizett. Ekkor írta meg a XVIII. századi lengyel szabadsághős Tadeusz Kościuszko-ról szóló költeményét, mely egy év múlva országos ismertséget szerzett neki, amikor a lengyel nép újból fellázadt a cári önkényuralom ellen, mivel törekvéseiket a kiegyezés felé tartó magyar közéletben irigységgel vegyes csodálattal figyelték. Ezután teológiai tanulmányokat folytatott, majd ennek elvégzését követően a jénai egyetemre ment, ahol németről lefordította a közismert diákdalt, a máig kedvelt *Ballag már a vén diák* éneket.

Ezt követően az aszódi evangélikus gimnázium tanára, majd igazgatója volt. Innen Eperjesre költözött, ahol az ószövetségi teológia professzora, utóbb dékánja és az eperjesi kollégium rektora is volt. 1916-ban ment nyugdíjba, de a békés nyugdíjas évek nem adták meg számára. A trianoni országvesztést követően az eperjesi teológia és jogakadémia működési feltételei megszűntek, s a tanárok

és diákok egy része a csonka Magyarország felé vette útját. A teológiai fakultást nem sikerült újraindítani, de a jogakadémiát Miskolc város akkori vezetése befogadta, s az így a Tiszai Evangélikus Egyházkerület intézményeként tovább működött a két világháború között, majd az ezt követő néhány évben.

Csengey Gusztávot és feleségét egyik rokonuk fogadta be, s csak halála előtt néhány évvel kapott a várostól lakást. A miskolci jogakadémián ószövetségi professzori tapasztalataira nem volt már szükség, de a jogászképzésben szerepet vállalt, s a *Nemzeti küzdelmek a mohácsi csatavesztést követően* című kurzust oktatta a joghallgatóknak.

83 évesen köztiszteletben, tanártársai és a jogászfűjság szeretetétől övezve hunyt el a miskolci kórházban. Temetési szolgálatát Geduly Henrik püspök végezte, de képviseltette magát a Magyar Tudományos Akadémia, valamint a Petőfi és a Kisfaludy Társaság is.

Kéziratos hagyatéka a MTA Kézírtárában és a Miskolci Evangélikus Egyházközség kézirattárában található. Költeményeinek gyűjteményes kötete, több ifjúsági regénye és az *Izrael története* című munkája kiadásra került – az élete fordulópontjairól írt rendkívül élvezetes visszaemlékezései az MTA Kézírtárában várják a „feltámadást”. *Zsugyel János*

BOLDOGSÁG-KERESŐ

4 ALKALMAS BESZÉLGETÉS SOROZAT FIATAL FELNŐTTEKNEK

- A boldogsáért meg kell-e küzdenünk, vagy túlnunk függetlenül ránk köszönhet?
- Mikor és mitől vagyunk igazán boldogok?
- Jézus a boldogságot a közfelfogással ellentétes módon mutatja be a hegyi beszédben. Hogyan tudjuk értelmezni az ő üzenetét? Hová vezetik a mai embert Jézus "boldog-mondásai"?
- Milyen közös pontokat találunk korunk tudományos boldogság-kutatásainak felfedezései és a jézusi tanítások között?

SZERETETTEL VÁRUNK A BESZÉLGETÉSEKEN
MINDEN FIATAL FELNŐTTET 16-TÓL 40 ÉVES KORIG,
HOGY EGYÜTT KERESSÜNK VÁLASZOKAT
A KÉRDÉSEINKRE, MEGOSSZUK TAPASZTALATAINKAT,
ÉS ÚJ LEHETŐSÉGEKET FEDEZZÜNK FEL
A BOLDOGSÁGRA!

IDŐPONTOK 2025. ELSŐ FÉLÉVEÉN február 7. * március 7. *
április 4. * május 9. Mindig 17:15 órától 18:45-ig.
HELYSZÍN Budapest-Fasori Evangélikus Egyházközség, gyülekezeti terem
(1071 Budapest, Damjanich u. 28/B. - kapucsenög: 2)
RÉSZVÉTEL A részvétel ingyenes, de az adományokat köszönettel
fogadjuk. Javasolt adomány/alkalom: 2000 Ft.
A FOGLALKOZÁSOKAT VEZETI Porpáczy Éva - tréner és coach
JELENTKEZÉS, INFORMÁCIÓ porpacz@gmail.com

TÉGED IS VÁR AZ

IFI

A FASORI EVANGÉLIKUS
GYÜLEKEZETBEN!

FEBRUÁR 1-TŐL (NAGYJÁBÓL) KÉTHETENTE
SZOMBATONKÉNT 16:00-TÓL
A DAMJANICH UTCA 28/B-BEN

TAVASZI TÉMAINK ÉS KÉRDÉSEINK:

FEBRUÁR 1. - ÁLARCAINK: MI A MI SZEREPÜNK?
FEBRUÁR 22. - SZABADSÁG ÉS SZABADSÁG
MÁRC 8. - NŐI TANÍTÁSVNYOK
MÁRC 22. - MIÉRT DÍVAT EGYSZERRE A BŐJT ÉS A FOGYASZTÁS?
ÁPRILIS 12. - HOZZÁNNA VAGY FESZTSD MEG: MIRE KÉPES A TÖMEG?
ÁPRILIS 19. - VALÓBAN? - HÚSVÉT
MÁJUS 3. - SZENTELD MEG A MUNKANAPOT
MÁJUS 17. - ILYENKÉ AZ ISTEEN ORSZÁGA
MÁJUS 31. - MIT KEZDÜNK A PÜNKÖSDDEL?
JÚNIUS 14. - HOGYAN TOVÁBB?

HA VAN KEZVED EGYÜTT LEMNI, LÁTSZANI, ÉNEKELNI ÉS KÖTELETLŐN BESZÉLGETNI ISTENRŐL, A BIBLIÁRÓL, A
KÖRÜLÖTTÜNK LÉVŐ VILÁGRÓL ÉS A KÖZÖSSÉGEINKRŐL, AKKOR TÉGED IS VÁRUNK KÉTHETENTE SZOMBATON!

PONTOS CÍM: 1071 BUDAPEST, DAMJANICH UTCA 28/B. FSZ. 1. 2-ES CSZENGŐ

KAPCSOLAT: FABINY MARTON @FASORI.HU

GOSPEL ISTENTISZTELET

CANTATE VASÁRNAPJÁN

a Budavári Gospel Kórus szolgálatával

„Énekeljete az Úrnak új éneket, mert csodákat tett,
és jobbra szabadulást szerzett!” (Zsolt. 98,1)

2025.05.18.

11 ÓRA

**FASORI
EVANGÉLIKUS
TEPLMOM**

(1071 Budapest, Városligeti fasor 17.)

**Evangélikus Presbiterek
Országos Találkozója**
Országos Missziói Nap

BUDAPEST, HUNGEXPO, C PAVILON
2025. május 31.

Jelentkezni csoportosan,
egyházközösségenként vagy
intézményenként lehet
2025. március 31-ig

Részletes program és
további információ

evangelikus.hu/epot-2025

ELŐADÁSOK | PANELBESZÉLGETÉS |
SZEKCIÓBESZÉLGETÉSEK | LEHETŐSÉGEK
PIACA | KÖZÖS ÉNEKLÉS | ISTENTISZTELET

„Szolgálatra, tetterre készen...”

Előretékintrő

Virágvasárnapi kézműveskedés

Szeretettel hívunk minden evangélikus hittanos gyermeket, szüleikkel együtt virágvasárnapi kézműves foglalkozásunkra és istentiszteletünkre 2025. április 13-án.

A gyülekező a templomban lesz 11:00 órakor. Onnan a gyerekek hitoktatóink, Mónika és Zsuzska kíséretében együtt mennek át a gyülekezeti terembe a foglalkozásra (Damjanich utca 28/b #2), majd vissza a templomba – énekelni, alkotásaikat a gyülekezet tagjainak is bemutatni.

Sötétből a világosságba – Húsvét hajnali istentisztelet és reggeli, április 20. 4:30

A húsvét hajnali istentisztelet egy örömnep, melyen évről-évre átéljük a fény térnyerését, a feltámadás csodáját, Krisztus halál felett aratott győzelmét. Mécses gyújtással, szentírási olvasmányokkal, imával, csönddel, énekkel és egy felnőtt konfirmációval töltjük meg a teljes sötétségben kezdődő, napfelkelte után véget érő alkalom bő egy óráját. Azután a magunk hozta ételekből összeálló közös reggeli vár ránk a gyülekezeti teremben. Szeretettel hívjuk és várjuk a Testvéreket!

Boldogságkeresők – A fiatal felnőttek beszélgetéssorozatának 4. alkalma Porpáczy Évával május 9-én, pénteken 17:15-től 18:45-ig a gyülekezeti teremben

Hitünk útjain 7. – Boszorkányok márpedig vannak!? A honfoglaló magyarok hiedelemvilága. Langer Dániel Péter régész előadása május 13-án, kedden 18:00 órakor a gyülekezeti teremben.

Gospel istentisztelet cantate vasárnapon a Budavári Gospel Kórus szolgálatával május 18-án, vasárnap 11:00 órakor a templomban.

Országos Missziói Nap és Presbiter Találkozó május 31-én, szombaton 10:00 és 17:00 között a Hungexpo C pavilonjában (1101 Budapest, Albertirsai út 10.)

Pünkösdi istentisztelet konfirmációval II kézműves foglalkozással június 8-án, vasárnap 11:00 órakor.

Pesti Egyházmegyei Családi- és Missziói Nap, június 9-én, pünkösdi hétfőn Kispesten (pontos program később lesz)

Tanévzáró istentisztelet, június 15-én, vasárnap 11:00 órakor a templomban

Hittanos tábor, június 22-28., Csákvár

Trostbergi testvérgyülekezetünk fiataljainak és kísérőinek budapesti látogatása október 2-5.

Őszi gyülekezeti buszos kirándulás, október 4. szombat (pontos program később lesz)

Adventi gyülekezeti hétvége, Balatonszárszó, december 5-7.

Egyházfenntartói járulékunkkal támogassuk a fasori hitéletet!

Evangélikus egyházunk gyakorlatában az önálló egyházközségek működésének anyagi háttérét elsősorban a gyülekezeti tagok támogatása biztosítja. Az egyházfenntartói járulék az **éves rendszeres támogatás**, ami a folyamatos hitéleti célú kiadások fedezésére szolgál (ezt nevezték régen egyházadónak). Minden felnőtt egyháztag ezzel az önkéntes befizetési formával tudja kifejezni nevesítve is személyes anyagi támogatását, elkötelezettségét.

Presbitériumunk 2024-től az **aktív korúak számára ajánlott minimális egyházfenntartói járulék összegét 36 000 Ft/fő/év összegben határozta meg.**

Mindez havi 3000 Ft-os, vagy negyedévente 9000 Ft-os támogatást jelent.

Nyugdíjasok számára az ajánlott minimális járulék összege: **30 000 Ft/fő/év.**

A befizetés módjára ajánljuk a sárga csekkes formát, melyet most EGYHÁZ-FENNTARTÓI JÁRULÉK pecséttel láttunk el, vagy a készpénzes befizetés gyülekezetünk pénztárába (hivatali időben vagy a templomi alkalmaink után), illetve választható a rendszeres banki átutalási megbízás.

Számlaszám: OTP 11705008-22506573.

A Budapest-Fasori Evangélikus Egyházközség nevében, a gyülekezet világi elnökeként megköszönöm gyülekezetünk eddigi és most elköteleződő tagjainak a szíves támogatását!

Dr. Bartha Tibor felügyelő

BUDAPEST-FASORI EVANGÉLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG LELKÉSZI

HIVATALA

1071 Budapest, Damjanich u. 28/B. fsz. 1.

HIVATALI ÓRÁK:

munkanapokon 9-13 óráig

TELEFONON ELÉRHETŐ

MUNKATÁRSAINK:

Magyarkuti Tóth Katalin parókus

lelkész: +36-20-824-7677

(Aradi György lelkész 10 hónapig távol)

Lakatos Tamásné (Matild) hivatalvezető:

+36-20-770-3700

Bonnyai Zsuzsanna főállású hitoktató:

+36-20-770-0235

Fülöp Mónika főállású hitoktató-lelkész:

+36-20-500-6610

Gálos Miklós orgonista-kantor:

+36-20-770-3533

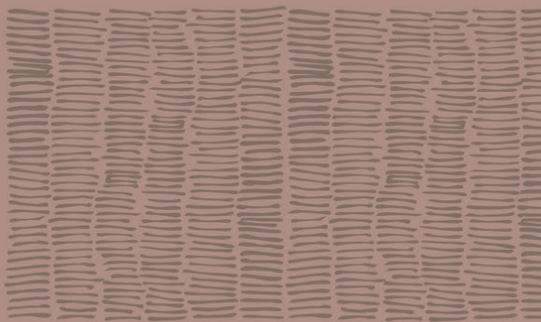
Tóth Irma egyházfi: +36-20-355-0548

Hortobágyi Levente műszaki munkatárs,

helyettes egyházfi: +36-20-364-5098

HITÜNK ÚTJAIN 7. A FASORI EVANGÉLIKUSOK ELŐADÁSSOROZATA

Langer Dániel Péter
Régész-segédmuzeológus
Budapesti Történeti Múzeum
Ős- és Népvándorláskori
Főosztály

BOSZORKÁNYOK MÁRPEDIG LÉTEZTEK!? - A HONFOGLALÓ MAGYAROK HIEDELEMVILÁGA

A táltos - László Gyula: 50 rajz a honfoglalókról

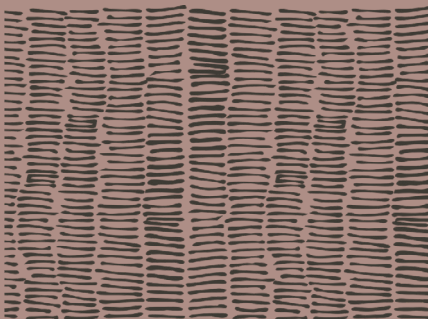
A magyarság kereszténység előtti hiedelemvilágáról rendkívül kevés írásos forrás áll rendelkezésünkre, így annak megismerésében elsősorban a korszak sírjaiban megfigyelt temetkezési szokásokra, illetve bizonyos tárgyi mellékletekre számíthatunk.

Az előadás összefoglaló jelleggel mutatja be a honfoglaló magyarok általános temetkezési szokásait, az azokból kiolvasható gondolati, hitbéli hátteret, de szó lesz táltosokról, őseink világvallásokhoz fűződő kapcsolatáról, és végül a keresztény hitre való megtérésről is.

2025. MÁJUS 13. KEDD
18:00 ÓRA

1071 Budapest, Damjanich u. 28/B.
Kapucsengő – 2

A belépés díjtalan.
Adományokat köszönettel fogadunk.

Áprilisi és húsvéti istentiszteleti rend

„Nem hevült-e a szívünk, amikor
beszélt hozzánk az úton?” (Lk 24,32)

Krisztus mondja: „Halott voltam,
de íme, élek örökkön-örökké.” (Jel 1,18)

ÁPRILIS 6. – BÖJT 5. VASÁRNAPJA (JUDICA)

- 09:30** English Language Worship
Anne Morawski
- 10:00** Családi istentisztelet
Magyarkuti Tóth Katalin
- 11:00** Úrvacsorás istentisztelet
Gáncs Péter

ÁPRILIS 13. – BÖJT 6. VASÁRNAPJA (PALMARUM)

- 09:30** English Language Worship
Anne Morawski
- 11:00** Úrvacsorás istentisztelet, ezzel egy
időben gyerekek kézműveskedése,
majd gyülekezeti kávézás, sütizés
Magyarkuti Tóth Katalin

ÁPRILIS 17. – NAGYCSÜTÖRTÖK

- 18:00** Úrvacsorás istentisztelet
Grendorf Péter

ÁPRILIS 18. – NAGYPÉNTEK

- 11:00** Úrvacsorás istentisztelet
Csepregi András
- 18:00** Istentisztelet passióolvasással
Fülöp Mónika

ÁPRILIS 20. – HÚSVÉT ÜNNEPE

- 04:30** Húsvét hajnali istentisztelet és
közös reggeli
Magyarkuti Tóth Katalin
- 09:30** English Language Worship
Anne Morawski
- 11:00** Úrvacsorás istentisztelet
Magyarkuti Tóth Katalin

ÁPRILIS 21. – HÚSVÉT 2. NAPJA

- 11:00** Úrvacsorás istentisztelet
Hafenscher Károly

ÁPRILIS 27. – HÚSVÉT ÜNNEPE UTÁNI 1. VASÁRNAP (QUASI MODO GENITI)

- 09:30** English Language Worship
Anne Morawski
- 11:00** Úrvacsorás istentisztelet
Fülöp Mónika

KÖRLEVÉL

A BUDAPEST-FASORI EVANGÉLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG LAPJA • Kiadja a Budapest-Fasori Evangélikus
Egyházközség • Felelős szerkesztő: Magyarkuti Tóth Katalin • Cím: 1071 Budapest, Damjanich 28/B. • Kiadványszer-
kesztés: Mező Beatrix Alice • Készült a Wolfpress Nyomdában, Budapesten • Megjelenik évente háromszor.